

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

— Stvar se tiče najinega prijateljstva, je nadaljeval Sir Lucien hladnokrvno. Hočem govoriti popolnoma odkrito, Gray, kajti Rito imam rad in jo spoštujem. Enako imam rad in spoštujem Monte Irvina, in ne bi hotel, da bi vi ali kdorkoli drugi mislil, da sva bila, ali da sva z Rito kaj drugega, kot dobra prijatelja. Dovolj časa jo poznam, da lahko trdim, da je poštena ženska in da je bila vedno poštena. Sedaj pa poslušajte, Gray, prosim vas, Danes ste mene in Rito spravili v veliko zadrego; dragi moj prijatelj. To ni bilo prav nič potrebno.

Prenehaj je in nato tiho pristavil:
— Rito globoko spoštujem, Gray, kakor jo vi spoštujete... in obadva sva prijatelja Monte Irvina.

Za trenutek je Grayev razburjivi temperament vzplamtel in lica so mu zardela, toda hladni pogled starejšega in pametnejšega prijatelja ga je pomiril. Quentin Gray se je nasmejaj, vstal in mu podal roko.

— Prav imate, Pyne! je dejal. Toda proketo lepa ženska je! Tudi on se je nasmejal, potem pa je pristavil:

— Škoda, da je poročena!

Sir Lucien je prijel za Grayevo desnico, toda njegov nasmej je bil precej umeten:

— Škoda, da je poročena! je ponovil.

Kmalu na to je odšel, a pozabil na mizi rjavo škaflo cigaret. To je bil slučaj. Toda marsikdo, ki ni poznal poštenosti Sira Luciena, bi bil mislil, da je to storil nalašč, da privede Quentina Graya do kajenja opija.

22. poglavje.

Mesec pozneje je bila Rita zopet popolnoma obupana. Kazmine cene opojnin so se tako povišale, da jih ni mogla več plačevati. Njen bančni konto je obstojal že iz samih dolgov in upniki najrazličnejših vrst so začeli pritiskati, naj jim plača. Slednjič se je njen mož začel zanimati za njene račune, kajti ni mu šlo v glavo, kam izginjajo vsote, ki ji jih daje na razpolago. Ona, žena enega najbolje plačanih višjih uradnikov v Londonu, je bila naenkrat brez vseh denarnih sredstev.

Zastavila je del svojih draguljev in plačala dolgove najneestrajnejših upnikov, toda Kazma opojnin ni dajal na kredit in tudi ni hotel sprejemati čekov.

Rita je hotela govoriti osebno s Kazmo, toda njegov sluga, opojnine, da se na ta način osvobodi orientalskega krvosesa. Toda našla ni ničesar. Molčečnost ljudi, ki so vdani opojninam, je tako velika, da Riti ni bilo mogoče zvedeti, odkod jih dobivajo. Bila pa

31

je prepričana, da Kazma nima za vse odjemalce istih cen in da nobenega ni tako kruto odiral, kakor ravno njo.

Mollie Gretna je skušala dobiti izdatnejše količine, da bi pomagala Riti, toda Kazma je menda spoznal, za kaj gre, in ji ni hotel prodati večjih količin.

Rita je hotela govoriti osebno s Kazmo, toda njegov sluga, Egiptčan Rashid, je ponižno izjavil, da »Šejk el-Kazma« ni doma. Zato mu je pisala daljše pismo in mu izjavila, da ji je popolnoma nemogoče plačevati tako visoke cene. Prosila ga je, naj ji odloži za tri mesece plačevanje. Ker ni dobila odgovora, je šla nekaj dni pozneje v Kazmino stanovanje v Old Bond Street in tu ji je Rashid ponudil kompromis. Ni ji preostalo drugega, kakor da ga sprejme.

— Šejk el - Kazma vas vpraša, milostiva, zakaj vaš prijatelj Mr. Gray nikoli ne prihaja k njemu. Če ga privedete, bo vse v redu.

Rita je spoznala, da ima kot sužnja opojnin zanko okoli vratu. Kazma jo je silil, da mora privedi Graya, ki je bil eden njenih najbolj zaljubljenih oboževalcev. Zahteval je, da ga mora navaditi na zavzivanje opojnin. Kar stresla se je, ko je prišla do tega strašnega spoznanja.

— Moj Bog! si je dejala sama pri sebi, kam bo vse to privedlo? Vedela je, da je Rashid ali nepodkupljiv ali pa brez vsake moči in vsa se je tresla, ko je odhajala iz stanovanja, katerega duh po kadilu je začela sovražiti.

Bila je na robu propada.

Ker ni več mogla spati, je začela jemati vedno večje količine veronala, kar je silno slabo vplivalo na njene živce. Sedaj jo je že tako bolela glava, da je samo sebe spraševala, koliko časa bo še ostala zdrava, ako več ne bo dobivala opojnin. Njen zadnji up je bila Margareta Halley in k njej je pohitela zadnji dan pred tragedijo, ki je bliskoma odkrila policijski strašno počenjejanje Kazme in njegovih tovarišev.

Pri vsem tem pa niti ni slutila, in to je bila menda njena sreča, da jo že več kot štirinajst dni opazujeta dva detektiva Spinkerjeve agencije. Njen mož je opazil na njej veliko razburjenost, toda zaman je skušal prodreti v njene skrivnosti. Slednjič jo je začel sumničiti in posledica tega je bila, da je dal vsak njen korak nadzorovati po zasebnih detektivih.

Ko je Rita stopila v hišo, kjer je stanovala Margareta, si je Brisley ravno prižigal cigareto pri sosednji hiši in tudi Gunn ni bil daleč proč.

Margareta je takoj opazila, da je njena prijateljica v nevarnem stanju. Hotela je porabiti to priliko, na katero je že dolgo čakala, da jo privede na pot ozdravljenja. Napisala je recept za zdravilo, v katerem je bil kokain, toda Rita ji je morala podpisati izjavo, da se bo zdravniškim potom odvadila zavzivanja opojnine. Po tem obupnem dnevu in strašni noči, v kateri ni niti zatisnila očesa, je bila Rita popolnoma zmedena. Monte Irvin je odšel zjutraj z doma. Okoli enajste ure je Rita telefonirala Kazmi, toda odgovoril

ji je Rashid, da Kazma še ni prišel in da mu je Kazma dejal prejšnji večer, da jo sprejme le, ako pripelje s seboj svojega prijatelja Graya. Čuden slučaj je nanesel, da je Quentin Gray nekaj minut pozneje prišel k Riti na dom in jo povabil, naj gre z njim večerjati in potem v gledališče. Rita se je obotavljala pet dolgih sekund, potem pa se je odločila. Mislila si je:

— Quentin je vendar možak. Če ga privedem h Kazmi in če tudi bi pokusil kokain, je skoraj gotovo, da se ne bo navadil na opojnine. Jaz pa pridem pri tem na svoj račun...

— Prav, Quentin, je dejala glasno, ali boste prišli pome?

Ko pa je odšel, so Rito zapustile moči, smrtno blede je ležala na divanu in roke so ji visele navzdol. (Gunn detektiv Spinkerjeve agencije je, kot smo že povedali, telefoniral Monte Irvinu v urad, da je prišel Quentin Gray k Riti na obisk, in da je ostal pri njej kakih petindvajset minut, da je nato šel v restavracijo Prince's tam rezerviral mizo za večerjo, in slednjič kupil v gledališki agenciji celo ložo za isti večer v Gaiety gledališču.)

Ker Rita že nekaj časa ni več zavzila nobene opojnine, so se pri kazali na njej vsi znaki, ki nastanejo, ako stalen zavzivalec opojnin nenadoma preneha z zavzivanjem. Čutila se je silno utrujeno. Mrzlično je začela iskati po svojih predalih, da bi našla še kak ostanek, ki ga je morda pozabila. A iskala je zaman, tudi v zabojčku, v katerem je imela shranjene dragulje, ni našla niti trahine.

Končno se je odločila, da gre znova k Margareti Halley. Peljala se je v njeno stanovanje v Dover Street in tu je tudi njen zadnji up spaval po vodi: Margarete ni bilo doma, in njena služkinja ni znala povedati, kdaj se vrne. Rita se je komaj zdržala solz. Naglo je natekla par vrstic, ne da bi pravzaprav vedela, kaj piše, vtaknila papir v zavitek, ga zalepila in pustila na Margaretini mizi.

Vrnila se je domov, se preoblekla za večerjo, toda vse v nekakem polsnu. V glavi ji je šumelo in divje razbijalo, tako da ni mogla več jasno misliti. Zeblo jo je, čeprav je bilo v sobi zakurjeno. Ko je stopila pred zrcalo, se je naravnost ustrašila svojega obličja. Ni vedela, ali je res tako slaba, ali jo pa varajo oči. Med tem časom je prišla Nina, njena hišna, ter ji nekaj povedala. Preteklo je par trenutkov predno je Rita razumela, kaj ji pravzaprav pripoveduje.

— Sir Lucien Pyne telefonira, milostiva, in želi govoriti z vami.

— Sir Lucien! Sir Lucien se je vrnil Riti se je bliskoma vrnila energija. Napol oblečena je tekla k telefonu.

Nikdar ji moški glas ni zvenel slajše kot to pot Sir Lucienov. Govoril je iz svojega stanovanja v Albemarle Streetu in Rita ga kar ni hotela poslušati, temveč mu je dejala, da hoče takoj priti k njemu. V desetih minutah je bila oblečena in je naročila Nini, naj pošče avtotakso. (Monte Irvinu se je že prej zdelo sumljivo, zakaj njegova žena ne uporablja lastnega avtomobila, ki ji je bil vedno na razpolago, temveč se raje poslužuje avtotaksov.)

Na Quentina Graya je popolnoma pozabila. Nina jo je nalvno vprašala:

— Kaj naj sporočim gospodu Grayu, če pride?

Najpopolnejši
Stoewer
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki
Lud. Baraga, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6 I.
Brezplačen pouk, 15-letna garancija.
Telefon št. 980.

Restavracija, pivnica in delikatesa
„KASINA“
Telefon 35-25 **BEOGRAD** Terazije 25
Servira v svojem novem zimskem vrtu prvovredno domačo in tujo kuhinjo z
odlično pijačo po zmernih cenah. :-
Vsak večer od šeste ure do konca koncert.
619

Primerjajte delo in cene
in prepričajte se, da so izdelki poslovnih knjig
knjigovoznice K. T. D. v Ljubljani,
Kopitarjeva ulica št. 6 II. nadstropje
BREZ KONKURENCE.
En gros. 43 4 En detail.

Vabilo
na
redni občni zbor
Okrajne posojilnice v Litiji, reg. zadr. z n. z.
ki se bo vršil
dne 7. februarja 1926 ob 2 pop. v posojilniški pisarni.
DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1925.
3. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, se vrši čez pol ure drug občni zbor na istem mestu in po istem dnevnem redu, ki bo veljavno sklepal ne glede na število deležev.

Načelstvo.

RENAULT
AVTOMOBILI
— danes neprekosljivi —
za avto-takse in kot osebni, za zdravnike in potnike, tovorni in avtomobus-vozovi, ker so najsolidnejši, najtrpežnejši in najcenejši pri uporabi.
Zastopstvo za Slovenijo: **A. Lampret, Ljubljana,**
Dunajska cesta 22.

12063 a

Menjalnica Medjunarodne banke d. d., Zagreb
ponuja
obveznice-srečke letniške državne rente
za vojno škodo
za predstoječa glavna žrebanja dne 16. februarja 1926.
Skupno stosemdesetosem dobitkov v znesku
DIN 7.000.000
eden za 1 milijon dinarjev = eden milijon
dva po Din 500.000 = eden milijon
pet po Din 200.000 = eden milijon
deset po Din 100.000 = eden milijon
dvajset po Din 50.000 = eden milijon
petdeset po Din 20.000 = eden milijon
sto po Din 10.000 = eden milijon
Razen tega
vsako leto amortizacijsko žrebanje dne 15. januarja:
26.000 dobitkov po Din 1.000 = Din 26.000.000.
Vsaka srečka igra tako dolgo, dokler ni izžrebana s Din 1.000 — ali s katerim glavnim dobitkom!
Obveznice-srečke ne izgubijo vsled tega vrednost po žrebanju kako druge srečke, temveč ostanejo v vrednosti skozi 50 let!
Vsaka srečka se obrne le na z Din 25 — zaradi tega najboljša nalozba kapitala!
BREZ VSAKEGA RIZIKA! DRŽAVNO JAMSTVO!
8 plačilom 50 dinarjev poslaneto
LASTNIK SREČKE
in sodelujete že 16. februarja 1926 pri žrebanju
MILIJONSKIH DOBITKOV!
NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI, IN NAROČITE TUDI VI TAKOJ te obveznice-srečke, katere Vam ponujamo po dnevnem tečaju sedaj cca. Din 315 — v gotovini ali v mesečnih obrokih po Din 50.—.
Naročbe po pošti iz vse države opravlja brez zamude s povzetjem ali proti vplačilu prvega obroka:
MENJALNICA MEDJUNARODNE BANKE D. D. ZAGREB
596 (voga Gajeva in Nikoličeve ulice).

Rozalija Pravhar, vd. Mehle
hišna posostnica
je v petek ob 6. zvečer v 76. letu starosti, previdena s svetotajstvi za umirajoče, izdihnila svojo blago dušo.
Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Za Gradom št. 4 na pokopališče pri Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.
V Ljubljani, dne 29. januarja 1926.
Žalujči ostali.

Urejuje dr. Albert Kramer, Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adol. Ribnikar, Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jeserick. Za inzeratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani

NOTAR ANTON GALLE
naznanja preselitev svoje notarske pisarne s Kralja Petra trga v **SODNO-TAVČARJEVO ULICO 5.**
Išče se mlada moč
manufakturne stroje, za na zalogo, eventualno tudi znanje potovanje za Slovenijo, nastop takoj ali po dogovoru. — Ponudba na uredništvo: »Tovarna 50«.
Jugoslovanske elektr. d. d. BROWN BOVERI
podružnica v Ljubljani
naznanja tem potom p. n. občinstvu, da je v svojih prostorih Resljeva cesta 4 in Komenskega ulica 20 **otvorila**
postajo za popraviljanje in preizkušanje števec ter vsakovrstnih instrumentov in
postajo za polnitev akumulatorjev vseh napetosti in kapacitet.
Naprava za preizkušanje je ena najmodernejših in opremljena z vrtilnim in istosmernim tokom za vse napetosti do 600 voltov in za jakosti do 100 amp.
Postaja za polnitev akumulatorjev dopušča potom posebnih agregatov polniti vse katodne in anodne radio-baterije in vse avto baterije.

Novi letnik Ljublj. Zvona
je začel izhajati.
Prva številka v jako elegantni povsem novi opremi prinaša: Pesmi Pavla Golice, Ivana Cankarja, Frana Elterja, Ivo Peruzzijs, romana Juša Kozaka in Franceta Bevka, eseje o Tolstemu in Nietzscheju, o razstavi portretnega slikarstva na Slovenskem ter zgodovinski članek. Prvi pojav Antov. Poleg tega: Književna poročila in Kronika.
Naročila na 48. letnik, ki velja za celo leto 120 Din, za inozemstvo 150 Din, še vedno sprejema
Knjižarna Tiskovne zadruge
v Ljubljani.

Na obroke in posode
prve svetovne laboratorije: STERNWAY, FÜSTER, BÜSCHER
FER, Originali STERNWAY itd. dobite le pri
maxim-urokovnjaku (bivšem učitelju Glasbene Matice)
ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mostni trg 2, poleg magistrata.
Motam najboljšega izbira vsakovrstnih godal, mojstrih violin in najfinjših strun.
Najprejnejša tiskarna Jugoslavije!

614